

นวัตกรรม : ผ้าหินวนวดเต้าเร้าใจ

เจ้าของผลงาน : นางจิราพร จันทวงศ์ ตำแหน่งพนักงานช่วยเหลือคนไข้

1. ที่มาของการสร้างนวัตกรรม

มารดาหลังคลอดจะมีการปรับเปลี่ยนฮอร์โมน ทำให้มีเลือดมาเลี้ยงบริเวณเต้านมมากขึ้น ใน 1-2 วันแรกการสร้างน้ำนมยังไม่มาก ซึ่งบางคนน้ำนมจะไหลตั้งแต่อายุครรภ์ 32 สัปดาห์ ทำให้หลังคลอดจะมีปริมาณน้ำนมมามากขึ้น และเพียงพอสำหรับทารก แต่บางคนการสร้างน้ำนมจะยังมีปริมาณน้ำนมน้อยในวันที่ 1-2 วันแรกหลังคลอด มารดาคลอดโดยปกติ มักจะมีความกังวลเรื่องน้ำนมไม่ไหล และเมื่อกังวลความเครียดจะส่งผลให้น้ำนมไม่ไหล วิธีดังกล่าวจะช่วยทำให้ทารกได้รับน้ำนมอย่างเพียงพอ และเป็นกรช่วยเหลือกระตุ้นนมแม่อีกทาง หากมารดาไม่มีภาวะครรภ์เป็นพิษ หรือ ตกเลือด หรือภาวะแทรกซ้อนอย่างอื่น ก็จะทำให้ให้น้ำนมกลับมาไหลได้ อย่างไรก็ตาม วิธีดังกล่าวจะใช้ในแม่ที่น้ำนมไหลระดับ 0-1 คือ ไม่ไหลและไหลน้อย เมื่อกระตุ้นด้วยสายอาหาร พบว่า ภายใน 24 ชั่วโมง น้ำนมก็จะเริ่มไหล อยู่ในระดับ 3 และ 4 ไหลหยุด และไหลมากจนพุ่งได้ ทั้งนี้ จะมีการวิจัยต่อเพื่อเปรียบเทียบในเรื่องของขนาดของสายน้ำนมต่อไป จุดเริ่มต้นของการประดิษฐ์ผ้าหินวนวดเต้าเร้าใจประคบขนาดเต้านม คือห้องคลอดมีหน้าที่ให้การช่วยเหลือแม่หลังคลอดทันที ที่แม่เริ่มให้นมลูกเป็นครั้งแรกอย่างถูกต้อง ซึ่งแม่หลังคลอดทุกคน ต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือในการกระตุ้นการสร้างและการหลั่งน้ำนมโดยเร็ว ได้รับการแนะนำวิธีการนวดเต้านม ลานนม การให้ลูกดูดนม การให้นมลูกวิธีการบีบนมด้วยมือและการเก็บนมที่ถูกต้อง จนแม่หลังคลอดสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง มีความมั่นใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่โดย ไม่มีปัญหาหัวนมแตก น้ำนมไหลน้อย เต้านมคัดหรือท่อน้ำนมอุดตัน ซึ่งอาจเป็นสาเหตุทำให้แม่ยุติการให้นมลูกได้ ในการคิดนวัตกรรมห้องคลอดได้มีการปรับเปลี่ยนไปเรื่อยๆ เช่น

ในปี 2551-2555 ได้ใช้แบบข้าวเหนียวในการนวดประคบเต้านม แต่ข้อเสียคือ ไม่มีข้าวเหนียวในการประคบ กระดาษที่ใช้นั่งชำระและเสียดายบ่อย ทำให้มารดาไม่พึงพอใจ

ในปี 2556 ได้ใช้ลูกประคบสมุนไพรในการนวดเต้านม มารดาหลังคลอดเกิดความพึงพอใจ เนื่องจากลูกประคบหอมแต่เกิดข้อเสียคือราคาแพง อาจเสียเวลาเพราะต้องได้ล้างเต้านมหลังประคบ

ในปี 2557-2559 ได้นำเอาขวดสปรอยใส่น้ำร้อนในการใช้ประคบเต้านมเพื่อกระตุ้นการไหลของน้ำนม แต่ความร้อน ต้องสัมผัสเต้านมโดยตรงทำให้เต้านมร้อนมาก ทำให้ผิวเป็นพื่นแดงเสี่ยงต่อ Burn ดังนั้น ปี 2560 จึงคิดนวัตกรรมขึ้นมา คือ "ผ้าหินวนวดเต้าเร้าใจ" ขึ้นทำให้มารดาหลังคลอดที่นำไปใช้เกิดความพึงพอใจ ไม่เปิดเผยเต้านมเกินไปกระตุ้นน้ำนมดี

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนานวัตกรรม

- เพื่อกระตุ้นการไหลของน้ำนม
- เพื่อลดความเจ็บปวด

3. กลุ่มเป้าหมายในการใช้งานนวัตกรรม

มารดาหลังคลอดทุกราย

4. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรม

การศึกษาผลการประคบเต้านมเชิงกระตุ้นการหลั่งของน้ำนม ผู้จัดทำการทบทวนวรรณกรรมจากเอกสาร และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องโดย มีดังนี้ ทบทวนวรรณกรรมการประคบเต้านม โดยใช้ลูกประคบแบบเจลโพลีเมอร์แบบอุ่นขึ้น โดยความร้อนกระตุ้นการไหลของน้ำนมได้ดี(วิไลพรรณ 2554)และ สอดคล้องกับการศึกษาของ ศศิธร และคณะ(2553)ที่บอกว่าการใช้โปรแกรมกระตุ้นการหลั่งน้ำนมด้วยลูกประคบสมุนไพรภายในหลังคลอด 24 ชม.

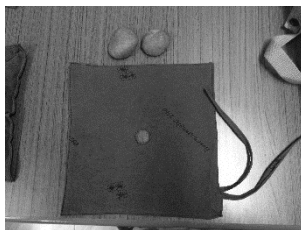
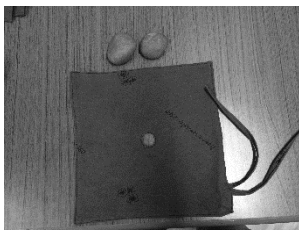
5. วิธีดำเนินการพัฒนานวัตกรรม

▪ การดำเนินงาน

- 1.ประชุมชี้แจงและปรึกษาในหน่วยงานห้องคลอด
- 2.ปรึกษาช่างเย็บที่มีความชำนาญในการเย็บตามแบบ
- 3.สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ และมารดาที่ใช้นวัตกรรม
- 4.เริ่มทดลอง(เดือน ต.ค-พ.ย2560)
- 5.ประเมินความพึงพอใจของมารดาหลังคลอดที่ใช้นวัตกรรม

วิธีการประดิษฐ์

นำผ้าขนาด กว้าง*ยาว=9*9นิ้ว 2 ผืนมาประกบกันแล้วเย็บเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสและเจาะรูตรงกลางขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 2 ซม.และทำเป็นช่องเปิดเพื่อบรรจุ “หิน”

▪ งบประมาณ

-

▪ อุปกรณ์

- 1.ผ้าขนาด 9*9 นิ้ว= 2 ผืน
- 2.หินขนาดเท่าหัวแม่มือปริมาณ 0.5 กิโลกรัมต่อถุง
- 3.ตู้อบไมโครเวฟ

6. ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของนวัตกรรม

ตารางแบบแสดงความพึงพอใจของผู้ใช้กับมารดาที่ใช้นวัตกรรม

ความพึงพอใจ	ตุลาคม 2560	พฤศจิกายน 2560
1.ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ใช้	100%	100%
2.ระดับความพึงพอใจของมารดาที่ใช้นวัตกรรม	82%	85%

ติดตามและประเมินผล

ผลการทดลองใช้ “ผ่านวดเต้าเราใจ” ซึ่งใช้เวลาในการทดลองใช้

- 1.ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ 100%
- 2.ระดับความพึงพอใจของมารดาที่ใช้นวัตกรรม >80%

7. อภิปรายผล

-

8. ประโยชน์ที่ได้จากนวัตกรรม

1. ผ่านวดเต้าเราใจช่วยกระตุ้นการไหลของน้ำนมได้ดี
2. ผ่านวดเต้าเราใจช่วยลดความเจ็บปวดของมารดาที่เต้านมคัดตึง

9. ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนานวัตกรรม

- จากการทดลองใช้ ผ่านวดเต้าเราใจ พบว่า จำนวนหินที่ใสมีขนาดหนักจึงทำให้ถือลำบาก
- หินสามารถเก็บความร้อนได้ดี อาจจะต้องลดปริมาณหินลดและใช้เวลาในการเวฟน้อยลงเพื่อป้องกันการเบิร์นของผิวหนัง

10. เอกสาร/แหล่งข้อมูลอ้างอิง

เปล่งฉวี สกนธรัตน์, ศศิธร ภักดีโชติ.เปรียบเทียบผลการใช้ลูกประคบสมุนไพรกับการใช้ผ้าชุบน้ำอุ่นเพื่อกระตุ้นการหลั่งน้ำนมของมารดาหลังคลอดโรงพยาบาลสกลนคร.วารสารโรงพยาบาลสกลนคร .www.kmutt.ac.th(2.ส.ค.2560)

ศศิธร ภักดีโชติ,รจนา โมรราราช, เป็รงฉวี สกนธรัตน์. ผลของการใช้โปรแกรมกระตุ้นการหลั่งน้ำนมต่อระยะเวลาการหลั่งน้ำนมของมารดาหลังคลอดโรงพยาบาลสกลนคร.วารสารวิชาการสาธารณสุข ,www.kmutt.ac.th/(2.ส.ค.2560)

11. รูปภาพชิ้นงาน

การทดลองใช้นวัตกรรมกับมารดาหลังคลอดที่มีเต้านมคัดตึง

